

Panitikan sa Panahon ng HAPON

II. LESSON PROPER

Panitikan sa Panahon ng Hapon (1942-1945)

Noong panahon ng pananakop ng mga Hapon sa Pilipinas, nakilala ito bilang "Gintong Panahon" ng maikling kuwento at dula sa wikang Tagalog. Ang mga Hapon ay nagbawal sa paggamit ng Ingles, na siyang nakasanayan mula sa panahon ng mga Amerikano, kaya't higit na naging prominente ang panitikang Pilipino sa wikang Tagalog. Dahil dito, maraming manunulat ang napilitang magsulat sa sariling wika, na nagbigay-daan sa pag-usbong ng sariling estilo at pamamaraan sa pagsusulat.

Mga Katangian ng Panitikan noong Panahon ng Hapon

1. Pag-unlad ng Maikling Kuwento

- Itinuturing na pinakamaunlad na anyo ng panitikan sa panahong ito.
- Sa ilalim ng Surian ng Wikang Pambansa, pinili ang pinakamahusay na mga kuwento na sumasalamin sa karanasan ng Pilipino.

2. Haiku at Tanaga

- **Haiku:** Isang maikling tula na may tatlong taludtod at sumusunod sa sukat na 5-7-5 na pantig. Bagaman maikli, dapat itong may malalim na kahulugan at masaklaw na kaisipan.
- **Tanaga:** Binuhay ni Ildefonso Santos, ang tanaga ay isang uri ng tula na may apat na taludtod, bawat isa ay may pitong pantig. May sukat at tugma ito at mayaman sa talinghaga.

3. Dula

- Bunga ng kahirapan sa panahon ng digmaan, naging tanyag ang mga dula bilang libangan ng mga tao. Maraming artista mula sa pelikula ang lumipat sa pagtatanghal sa mga teatro, na siyang nagbigay-buhay sa sining ng dula sa panahong ito.

4. Nobela

- Kaunti lamang ang naisulat na nobela dahil sa krisis sa papel at kahirapan sa pamumuhay. Dahil dito, higit na tumutok ang mga manunulat sa maikling kuwento at tula.

Mga Tema ng Panitikan noong Panahon ng Hapon

1. Buhay sa lalawigan, pagsasaka, at pangingisda.
2. Pagiging masipag, na bahagi ng kulturang Hapon.
3. Makabayan at pagmamahal sa kalikasan.
4. Pananampalataya at sining.
5. Pagiging tapat at may dangal sa sarili at sa bansa.

Pagpapaunlad ng Panitikang Pilipino

Sa panahong ito, lumakas ang paggamit ng mga katutubong wika sa panitikan. Ipinagbawal ng mga Hapon ang mga aklat na nasa Ingles at sinunog ang mga ito upang masigurong hindi mababahiran ng kanluraning impluwensya ang panitikang Pilipino. Ang Liwayway, isang lingguhang babasahin, ang patuloy na lumabas sa ilalim ng pangangasiwa ni Kin-Ichi Ishikawa, isang Hapones.

Tanyag na Manunulat sa Panahon ng Hapon

- **Liwayway A. Arceo**
 - Kauna-unahang Pilipino na nagsulat ng soap opera sa radyo, nakasulat ng 3000 nobela, 2000 maikling kuwento, at 36 tomo ng iskrip. Tumanggap siya ng **Carlos Palanca Award** noong 1962.
- **Francisco Soc Rodrigo**
 - Kilala sa kanyang dula na “Sa Pula, Sa Puti.” Siya ay naging senador at kasapi sa pagbabalangkas ng Konstitusyon noong 1987 sa ilalim ng pamumuno ni Pangulong Cory Aquino.